Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2025)0174

Achizițiile publice

Rezoluția Parlamentului European din 9 septembrie 2025 referitoare la achizițiile publice (2024/2103(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 3 alineatul (3),

– având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 114, 151 și 156,

– având în vedere Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE[1],

– având în vedere Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE[2],

– având în vedere Directiva 2007/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2007 de modificare a Directivelor 89/665/CEE și 92/13/CEE ale Consiliului în ceea ce privește ameliorarea eficacității căilor de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziții publice[3] (Directiva privind căile de atac),

– având în vedere Regulamentul (UE) 2022/1031 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iunie 2022 privind accesul operatorilor economici, al bunurilor și al serviciilor din țări terțe pe piețele de achiziții publice și de concesiuni din Uniune și procedurile de sprijinire a negocierilor referitoare la accesul operatorilor

---

1 JO L 94, 28.3.2014, p. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj.
2 JO L 94, 28.3.2014, p. 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj.
3 JO L 335, 20.12.2007, p. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2007/66/oj.

economici, al bunurilor și al serviciilor din Uniune pe piețele de achiziții publice și de concesiuni din țări terțe, (Instrumentul pentru achiziții publice internaționale – IPI)[1],

– având în vedere Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor (Actul european privind accesibilitatea)[2] și Directiva (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public (Directiva privind accesibilitatea site-urilor web)[3],

– având în vedere hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) din 30 ianuarie 2020 în cauza C-395/18, Tim SpA – Direzione e coordinamento Vivendi SA/Consip SpA, Ministero dell'Economia e delle Finanze[4],

– având în vedere hotărârile recente ale CJUE privind participarea ofertanților străini la procedurile de achiziții publice ale UE, și anume hotărârea din 22 octombrie 2024 în cauza C-652/22, Kolin Inşaat Turizm Sanayi ve Ticaret AŞ/Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave[5] și cea din 13 martie 2025 în cauza C-266/22, CRRC Qingdao Sifang Co. Ltd, Astra Vagoane Călători SA/Autoritatea pentru Reformă Feroviară, Alstom Ferroviaria SpA[6],

– având în vedere Acordul Organizației Mondiale a Comerțului privind achizițiile publice din 2012,

– având în vedere programul de lucru al Comisiei pentru 2025 din 11 februarie 2025 intitulat „Progresăm împreună: o Uniune mai ambițioasă, mai simplă și mai rapidă" (COM(2025)0045),

---

1 JO L 173, 30.6.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1031/oj.

2 JO L 151, 7.6.2019, p. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj.

3 JO L 327, 2.12.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2102/oj.

4 Hotărârea Curții de Justiție din 30 ianuarie 2020 în cauza Tim SpA – Direzione e coordinamento Vivendi SA/Consip SpA, Ministero dell'Economia e delle Finanze, C-395/18, ECLI:EU:C:2020:58.

5 Hotărârea Curții de Justiție din 22 octombrie 2024 în cauza Kolin Inşaat Turizm Sanayi ve Ticaret AŞ/Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, C-652/22, ECLI:EU:C:2024:910.

6 Hotărârea Curții de Justiție din 13 martie 2025 în cauza CRRC Qingdao Sifang Co. Ltd, Astra Vagoane Călători SA/Autoritatea pentru Reformă Feroviară, Alstom Ferroviaria SpA, C-266/22, ECLI:EU:C:2025:178.

– având în vedere comunicarea Comisiei din 26 februarie 2025 intitulată „Pactul pentru o industrie curată: o foaie de parcurs comună pentru competitivitate și decarbonizare” (COM(2025)0085),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 29 ianuarie 2025 intitulată „O Busolă pentru competitivitatea UE” (COM(2025)0030),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 19 iunie 2024 intitulată „Semestrul european 2024 – pachetul de primăvară” (COM(2024)0600),

– având în vedere raportul Comisiei intitulat „SME needs analysis in public procurement” (Analiza nevoilor IMM-urilor în domeniul achizițiilor publice) (2021)[1],

– având în vedere comunicarea Comisiei din 9 decembrie 2021 intitulată „Construirea unei economii în serviciul cetățenilor: un plan de acțiune pentru economia socială” (COM(2021)0778),

– având în vedere Convenția nr. C94 din 1949 a Organizației Internaționale a Muncii privind clauzele de muncă (contractele publice),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 3 octombrie 2017 intitulată „Transformarea achizițiilor publice pentru ca acestea să funcționeze în și pentru Europa” (COM(2017)0572),

– având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 4 decembrie 2024 intitulat „Regiuni europene rezistente la șocuri: consolidarea rezilienței economiilor locale și regionale în evoluția strategică a pieței unice”[2],

– având în vedere Raportul special nr. 28/2023 al Curții de Conturi Europene din 4 decembrie 2023 intitulat „Achizițiile publice în UE. Concurență mai redusă în cazul contractelor atribuite pentru lucrări, bunuri și servicii în ultimii 10 ani până în 2021” (raportul special al CCE),

– având în vedere concluziile Consiliului din 24 mai 2024 privind Raportul special nr. 28/2023 al Curții de Conturi Europene intitulate „Îmbunătățirea unei concurențe loiale și efective pentru contractele

---

1 Comisia Europeană: Direcția Generală Piață Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri, t33, Celotti, P., Alessandrini, M., Valenza, A. et al., SME needs analysis in public procurement – Final report, Oficiul pentru Publicații (Analiza nevoilor IMM-urilor în domeniul achizițiilor publice – Raport final), 2021, https://data.europa.eu/doi/10.2873/86199.

2 JO C, C/2024/7061, 4.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7061/oj .

de achiziții publice din UE atribuite pentru lucrări, bunuri și servicii”[1],

– având în vedere rezoluția sa din 16 decembrie 2020 referitoare la o nouă strategie pentru IMM-urile europene[2],

– având în vedere rezoluția sa din 13 iulie 2023 referitoare la starea Uniunii IMM-urilor[3],

– având în vedere raportul Comisiei din 20 mai 2021 intitulat „Punerea în aplicare a politicilor naționale de achiziții publice în cadrul pieței interne și bune practici în domeniu” (COM(2021)0245),

– având în vedere studiul Parlamentului European din 24 octombrie 2023 intitulat „The social impact of public procurement – Can the EU do more?” (Impactul social al achizițiilor publice – Poate UE să facă mai mult?)[4],

– având în vedere raportul Autorității Europene a Muncii din mai 2024 intitulat „Evaluating policy responses to prevent undeclared work in public procurement contracts” (Evaluarea răspunsurilor de politică pentru a preveni munca nedeclarată în contractele de achiziții publice),

– având în vedere raportul lui Mario Draghi din 9 septembrie 2024 intitulat „Viitorul competitivității europene” (raportul Draghi) și cel al lui Enrico Letta din 17 aprilie 2024 intitulat „Much more than a market” (Mult mai mult decât o piață) (raportul Letta),

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere avizele Comisiei pentru comerț internațional și Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale,

– având în vedere raportul Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor (A10-0147/2025),

A. întrucât achizițiile publice reprezintă circa 14 % din produsul intern brut al UE și au rolul unui instrument important de creștere economică, mai ales pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), inovare, sustenabilitate și coeziune socială, precum și pentru

---

1 JO C, C/2024/3521, 3.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3521/oj, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3521/oj.

2 JO C 445, 29.10.2021, p. 2.

3 JO C, C/2024/4013, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4013/oj.

4 Parlamentul European: Departamentul tematic pentru politici economice, științifice și privind calitatea vieții, Direcția Generală Politici Interne, Caimi, V. și Sansonetti, S., „The social impact of public procurement – Can the EU do more?” (Impactul social al achizițiilor publice – Poate UE să facă mai mult?), octombrie 2023.

promovarea industriei locale și a locurilor de muncă de calitate în UE și pentru sprijinirea tranziției la lanțuri de aprovizionare și modele de afaceri reziliente, inclusiv în lanțurile de subcontractare;

B. întrucât administrațiile locale și regionale, care sunt cei mai mari investitori și autorități contractante din UE, sunt tot mai limitate de normele stricte ale UE și ale statelor membre, de cerințe și proceduri juridice complexe și de sarcini administrative disproporționate, lovindu-se totodată de o lipsă persistentă de resurse financiare, de personal calificat și expertiză tehnică – în special la nivelul localităților și al regiunilor mai mici – lucru ce necesită adesea externalizarea sarcinilor principale către entități externe, generând astfel alte presiuni financiare și întârzieri procedurale;

C. întrucât achizițiile publice pot antrena efecte de propagare care amplifică cererea de bunuri și servicii sustenabile pe toată piața și, de asemenea, pot ajuta la crearea unei piețe-lider;

D. întrucât reforma din 2014 a urmărit să simplifice procedurile, să mărească transparența și să intensifice lupta împotriva corupției, să promoveze participarea IMM-urilor și a start-up-urilor inovatoare și să integreze obiectivele strategice privind achizițiile publice printr-o abordare voluntară, însă persistă dificultăți ce țin de transparență, eficiență, utilizarea pe scară mai largă și alinierea criteriilor nelegate de preț, accesul la date și simplificarea aplicării legii, precum și prevenirea fraudei și a corupției;

E. întrucât reforma din 2014 a introdus criteriul bazat pe oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic cu scopul de a stimula aplicarea criteriilor calității, precum considerentele de mediu și cele sociale în atribuirea contractelor publice; întrucât raportul special al CCE a observat că în 2021 o mare parte a contractelor erau în continuare atribuite exclusiv pe baza criteriului celui mai mic preț; întrucât în 2023 20 de state membre au atribuit peste 50 % dintre contractele lor publice doar pe baza prețului, iar 10 dintre statele membre respective au atribuit peste 80 % dintre contractele lor publice doar pe baza acestui criteriu;

F. întrucât în raportul special CCE a concluzionat că nivelul de concurență pentru contractele publice a scăzut din 2014 și că în majoritatea statelor membre incidența criteriului de atribuire bazat pe cel mai mic preț chiar a crescut în perioada analizată;

G. întrucât pragurile aplicabile achizițiilor publice din UE pentru aprovizionare, servicii și lucrări de construcții au rămas practic neschimbate din 1994; întrucât aceste praguri, care sunt ajustate la prețurile pieței, sunt în continuă scădere în termeni reali; întrucât, în consecință, tot mai multe contracte mai mici trebuie scoase acum la licitație la nivelul UE prin proceduri care sunt adesea îndelungate și complexe;

H. întrucât Autoritatea Europeană a Muncii (ELA) a constatat că „atunci când singurul criteriu de selecție este cel mai mic preț, riscul de muncă nedeclarată crește din cauza presiunii asupra costurilor forței de muncă”; întrucât ELA a mai constatat că „[e]ste recunoscut pe scară largă că prioritizarea criteriului celui mai mic preț în achizițiile publice poate crea un mediu în care este mai probabil să apară încălcări ale dreptului muncii din cauza presiunilor de a reduce costurile și a supravegherii necorespunzătoare; criteriul celui mai mic preț poate stimula contractanții să își desfășoare activitatea în economia nedeclarată pentru a reduce costurile și să eludeze reglementările în domeniul muncii”;

I. întrucât raportul final al Comisiei intitulat „Analiza nevoilor IMM-urilor în domeniul achizițiilor publice”[1] evidențiază că practicile în materie de achiziții publice mai trebuie încă clarificate, simplificate și standardizate, luând în considerare particularitățile și diferitele sisteme administrative ale statelor membre;

J. întrucât achizițiile publice transfrontaliere directe rămân limitate la doar 5 %[2] din totalul contractelor de achiziții publice, lucru ce arată că există încă bariere în calea concurenței transfrontaliere și a accesului transfrontalier pe piețe, precum și proceduri complexe; întrucât această cifră nu ia în considerare participarea filialelor din alte state membre în țara în care are loc procedura de achiziții publice;

K. întrucât Comisia evidențiază mai multe incertitudini juridice în promovarea achizițiilor publice responsabile social și inovatoare[3]; întrucât aceste printre aceste insecurități juridice se numără dificultățile de corelare a considerațiilor de ordin social cu obiectul contractului, printre altele;

L. întrucât Președinta Comisiei s-a angajat să revizuiască cadrul privind achizițiile publice astfel încât „[să se acorde] prioritate produselor

---

1 Comisia Europeană:Direcția Generală Piață Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri et al., „SME needs analysis in public procurement – Final report” (Analiza nevoilor IMM-urilor în domeniul achizițiilor publice – raport final”, Oficiul pentru Publicații, 2021.

2 Curtea de Conturi Europeană, Raportul special nr. 28/2023: „Achizițiile publice în UE – Concurență mai redusă în cazul contractelor atribuite pentru lucrări, bunuri și servicii în ultimii 10 ani până în 2021”, Curtea de Conturi Europeană, 2023.

3 Raportul Comisiei din 20 mai 2021 intitulat „Punerea în aplicare a politicilor naționale de achiziții publice în cadrul pieței interne și bune practici în domeniu” (COM(2021)0245).

europene în cadrul achizițiilor publice pentru anumite sectoare strategice”[1];

M. întrucât revizuirea directivelor privind achizițiile publice ar trebui să se axeze pe încurajarea criteriilor calității, pe simplificarea procedurilor de achiziții publice și pe asigurarea celui mai bun raport calitate-preț pentru contribuabili; întrucât reglementările privind achizițiile publice trebuie totuși să țină seama de caracterul particular al diferitelor sectoare și industrii și de obiectivele specifice ale autorităților contractante, recunoscând că este posibil ca o abordare uniformă a măsurilor de reglementare, cum ar fi termenele de plată, să nu fie adecvată pentru toate sectoarele și că sunt necesare dispoziții adaptate în reglementările sectoriale astfel încât cadrele generale privind achizițiile publice să se alinieze la realitățile operaționale și financiare specifice sectorului; întrucât ofertele câștigătoare ar trebui selectate în concordanță cu ceea ce autoritatea contractantă în cauză consideră a fi cea mai bună soluție din punct de vedere economic dintre cele oferite, pentru a încuraja orientarea într-o mai mare măsură către calitate și flexibilitatea în achizițiile publice;

N. întrucât achizițiile publice rămân un instrument neutru și procedural, care reglementează modul în care autoritățile publice achiziționează bunuri și servicii, și nu ceea ce achiziționează acestea;

O. întrucât, având în vedere provocările legate de suveranitatea industrială a Europei și necesitatea de a proteja și consolida locurile de muncă și know-how-ul europene, achizițiile publice ar trebui să fie utilizate ca o pârghie strategică importantă pentru a promova crearea de valoare adăugată în interiorul UE, sporind astfel reziliența industrială și sustenabilitatea lanțurilor de aprovizionare europene;

P. întrucât autorităților contractante din UE ar trebui să li se permită să acorde prioritate ofertelor care includ o proporție semnificativă de valoare adăugată produsă în UE;

Q. întrucât aplicarea criteriilor sustenabilității poate ajuta să se atingă obiectivele de mediu ale UE, cu condiția ca aceste criterii să fie clar definite, proporționale și să nu impună limite autorităților contractante în satisfacerea nevoilor lor reale în materie de achiziții publice;

R. întrucât autoritățile contractante își desfășoară activitatea în contexte locale și de piață variate și trebuie să își păstreze libertatea de a stabili obiectul, domeniul de aplicare și prioritățile strategice ale achizițiilor publice în concordanță cu nevoile și capacitățile lor reale; întrucât în orice abordare de la nivelul UE a achizițiilor

---

1 Orientările politice ale Președintei Comisiei din 18 iulie 2024 intitulate „Europa – în fața unei alegeri. Orientările politice pentru următoarea Comisie Europeană 2024-2029”, p. 11.

sustenabile trebuie să se apere principiul proporționalității și cel al subsidiarității;

S. întrucât trebuie să se mărească încrederea în achizițiile publice; întrucât lipsa de transparență și de echitate în procedurile de achiziții publice, enumerând aici problemele legate de practici de favoritism, criterii de selecție neclare, mecanisme de supraveghere insuficiente și excluderi și sancțiuni insuficiente, subminează încrederea în atribuirea contractelor publice și creează oportunități de corupție; întrucât în unele cazuri dependența excesivă de criteriul celui mai mic preț poate împinge în jos calitatea serviciilor și siguranța și condițiile de muncă și poate influența negativ din punct de vedere economic autoritățile contractante o perioadă îndelungată; întrucât au existat cazuri în care contractele au fost atribuite în lipsa unei concurențe reale și pe baza unor criterii de selecție opace și nesupuse unui control extern efectiv, ceea ce evidențiază necesitatea de a consolida fără întârziere principiile transparenței, egalității și legalității în toate etapele procedurilor de achiziții publice;

T. întrucât întreprinderile europene, mai ales IMM-urile, au mari dificultăți în a ajunge pe piețele internaționale de achiziții publice din cauza politicilor protecționiste ale țărilor din afara UE, în timp ce UE continuă să aibă una dintre cele mai deschise piețe ale achizițiilor publice din lume, creând dezavantaje concurențiale injuste pentru întreprinderile din UE; întrucât, pe lângă politicile protecționiste, concurența loială este adesea denaturată de subvenționarea produselor de către guvernele unor țări din afara UE, de măsuri discriminatorii și de lipsa reciprocității și a securității juridice;

U. întrucât UE a adăugat recent Instrumentul pentru achiziții publice internaționale și Regulamentul privind subvențiile străine[1] la setul său de instrumente de apărare comercială, pentru a promova reciprocitatea în accesul la piețele internaționale de achiziții publice și a asigura condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile și produsele din UE; întrucât cerințele de mediu, sociale, din domeniul muncii și cele privind diligența necesară s-ar aplica operatorilor economici din țări din afara UE în conformitate cu

[1] Regulamentul (UE) 2022/2560 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2022 privind subvențiile străine care denaturează piața internă, JO L 330, 23.12.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj.

Directivele 2014/23/UE[1], 2014/24/UE, 2014/25/UE și (UE) 2024/1760[2] și cu alte acte legislative ale UE;

V. întrucât Acordul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) privind achizițiile publice din 2012 nu a fost încă semnat de toți membrii OMC, iar cea mai recentă versiune a acestuia nu include, printre altele, standardele mondiale de muncă și de mediu adoptate de la încheierea sa și nici un mecanism actualizat de ajustare la inflație;

W. întrucât hotărârile CJUE privind participarea ofertanților străini la procedurile de achiziții publice din UE (cauzele C-652/22 și C-266/22) clarifică faptul că ofertanții străini din țări care nu au încheiat un acord multilateral, plurilateral sau bilateral nu au acces garantat la piața achizițiilor publice din UE; întrucât CJUE a reafirmat că UE are competență exclusivă în acest domeniu și a confirmat că în lipsa unor astfel de acorduri, autoritățile contractante pot, în conformitate cu legislația UE, să limiteze accesul acestor ofertanți sau să îi excludă, situație care poate da naștere unor practici naționale diferite;

X. întrucât intensificarea tensiunilor geopolitice duce la o remaniere a comerțului internațional și la o nouă dinamică economică care determină formarea unor noi dependențe strategice cauzate de concentrarea importurilor și de posibilitatea limitată de a le înlocui și prezintă riscuri pentru stabilitatea lanțurilor de aprovizionare; întrucât în această situație este necesară utilizarea în mai mare măsură și strategică a achizițiilor publice pentru a sprijini economia UE și capacitatea sa de reziliență, a-i reduce dependențele nocive și a-i întări autonomia strategică;

Y. întrucât politicile de achiziții publice ar trebui să promoveze competitivitatea și inovarea europeană;

Z. întrucât prețul cel mai mic este un criteriu de atribuire important în majoritatea licitațiilor din UE – în unele state membre, acesta se aplică în până la 95 %[3] din cazuri sau uneori este chiar singurul criteriu atât în etapa ofertării, cât și în etapa atribuirii ale unei proceduri de achiziții publice; întrucât în raportul său din mai 2024 ELA observă că aplicarea criteriului celui mai mic preț – în special în sectoarele cu utilizare intensivă a forței de muncă, în care costurile cu personalul sunt predominante – poate mări incidența muncii nedeclarate și submina calitatea serviciilor sau a produselor,

---

1 Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune, JO L 94, 28.3.2014, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj.

2 Directiva (UE) 2024/1760 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și a Regulamentului (UE) 2023/2859, JO L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj.

3 Raportul special nr. 28/2023 al CCE, figura 11.

sustenabilitatea și standardele sociale[1]; întrucât reprezentanții IMM-urilor și persoanele chestionate din IMM-uri afirmă în repetate rânduri că autoritățile contractante ignoră clauza socială orizontală, remarcând că acestea atribuie contracte exclusiv pe baza celui mai mic preț, ceea ce încurajează depunerea unor oferte anormal de scăzute și descurajează participarea ofertanților care respectă legislația și practicile din domeniul muncii;

AA. întrucât hotărârea CJUE în cauza C-395/181 confirmă că cerințele prevăzute la articolul 18 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE, conform cărora operatorii economici trebuie să respecte, în executarea contractelor publice, obligațiile prevăzute de legislația din domeniul mediului, social și al muncii, constituie un principiu obligatoriu, la fel ca celelalte principii prevăzute la alineatul (1) din articolul respectiv, și anume principiile egalității de tratament, nediscriminării, transparenței și proporționalității; întrucât hotărârea mai clarifică faptul că statele membre pot lua în considerare încălcările comise de subcontractanți atunci când stabilesc motivele de excludere, cu condiția respectării stricte a principiului proporționalității;

AB. întrucât achizițiile publice reprezintă un instrument esențial de sprijinire activă a tranziției la o economie sustenabilă, incluzivă și justă și pot fi folosite pentru a promova justiția socială și condițiile de muncă decente; întrucât autoritățile contractante ar trebui încurajate ca prin achizițiile publice să urmărească obiective de interes public, printre care și incluziunea socială, locurile de muncă de calitate, egalitatea de șanse, coeziunea teritorială și sprijinirea actorilor din economia socială;

AC. întrucât pentru a valorifica întregul potențial al achizițiilor publice strategice trebuie să se treacă de la o abordare bazată numai pe costuri la una care ține seama și de reziliență și de valoarea socială și de mediu, inclusiv prin respectarea negocierilor colective și a drepturilor fundamentale ale lucrătorilor;

AD. întrucât subcontractarea este esențială pentru ca IMM-urile să aibă parte de o concurență loială și să poată baza pe expertiză specializată; întrucât acest lucru poate și să mărească eficiența, inovarea și participarea IMM-urilor la achizițiile publice; întrucât, din cauza neclarităților juridice și a aplicării deficitare a legii, mai multe niveluri de subcontractare pot slăbi asumarea răspunderii, pot mări riscurile de încălcare a dreptului muncii și împiedica aplicarea cu eficacitate a legii;

AE. întrucât digitalizarea tot mai mare a proceselor de achiziții publice trebuie însoțită de măsuri temeinice de securitate cibernetică, de

---

[1] Raportul ELA din mai 2024 intitulat „Evaluating policy responses to prevent undeclared work in public procurement contracts” (Evaluarea răspunsurilor de politică pentru a preveni munca nedeclarată în contractele de achiziții publice).

condiții prealabile de interoperabilitate și de platforme digitale ușor de folosit și armonizate pentru depunerea ofertelor și trebuie să asigure transparența și posibilitatea citirii automate în scopuri analitice; întrucât în plus, digitalizarea poate contribui la simplificarea accesului întreprinderilor, mai cu seamă al microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici și mijlocii, la achizițiile publice, precum și la reducerea sarcinii birocratice a autorităților contractante mai mici;

AF. întrucât în loc să se limiteze la a cumpăra numai din Europa, UE ar trebui să se concentreze pe oferta de cea mai bună calitate, luând în considerare o gamă largă de condiții, printre care și prețul, siguranța, calitatea, sustenabilitatea, reziliența și condițiile de muncă; întrucât UE ar trebui să se concentreze și pe promovarea parteneriatelor cu aliații săi democratici;

AG. întrucât, în ciuda obiectivului reformei din 2014, constând în eforturi de promovare a participării esențiale a IMM-urilor la achizițiile publice, această participare rămâne limitată din cauză că contractele sunt de mare amploare, că cerințele administrative sunt disproporționate, că nu există mecanisme de sprijin adaptate care să le permită să concureze efectiv cu entități mai mari, că anunțurile de participare sunt neclare și că plățile se fac cu întârziere în mod recurent;

AH. întrucât strategiile de achiziții publice pot promova un mediu economic prielnic creșterii economice locale, care face comunitățile mai prospere, creează locuri de muncă și asigură stabilitatea financiară pe termen lung, conferind astfel IMM-urilor, inclusiv start-up-urilor, un rol mai important în licitațiile publice;

AI. întrucât la articolul 27 din Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap este prevăzut principiul egalității de șanse la ocuparea forței de muncă pe piețe ale muncii accesibile și incluzive; întrucât Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice permite să se integreze criterii sociale în atribuirea contractelor, inclusiv măsuri de sprijinire a ocupării forței de muncă incluzive și de combatere a excluziunii sociale; întrucât Strategia UE privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030 recunoaște că contractele rezervate prevăzute de Directiva 2014/24/UE sunt unul dintre instrumentele de garantare a respectării standardelor de accesibilitate;

AJ. întrucât aplicarea criteriilor ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic, ținând seama de ciclul de viață al produselor și de impactul asupra mediului, poate ajuta să se ia decizii raționale și pe termen lung în domeniul achizițiilor publice;

AK. întrucât transpunerea normelor europene privind achizițiile publice în dreptul național este uneori ineficientă, determinând apariția unor inconsecvențe în punerea în aplicare, creând insecuritate juridică și

bariere în calea accesului operatorilor economici; întrucât, pentru a preveni aceste goluri în materie de punere în aplicare și pentru a asigura o aplicare coerentă, ar trebui stabilite cadre de orientare detaliate care să ajute statele membre să transpună cu eficacitate normele;

AL. întrucât registrele sistematice de execuție a contractelor pot da autorităților contractante mai multe posibilități de a exclude rapid actori nepotriviți din procesele de achiziții publice, inclusiv actori implicați în rețele infracționale și ingerințe străine, de a preveni exploatarea forței de muncă și de a îmbunătăți execuția fiabilă a contractelor; întrucât este important ca aceste registre să fie interoperabile efectiv și accesibile transfrontalier în toate statele membre pentru a mări transparența, a proteja fondurile publice, a susține piața internă și a întări securitatea și integritatea infrastructurii și serviciilor publice esențiale,

Obiective strategice

1. subliniază că achizițiile publice europene ar trebui să rămână un pilon esențial al bunei funcționări a pieței interne și al economiei în general și că este necesară o reformă ambițioasă și direcționată pentru a valorifica potențialul real al acestei piețe, a încuraja producția în statele membre și a contribui la crearea unor lanțuri de aprovizionare reziliente, sigure și strategice; accentuează că statele membre trebuie să pună în aplicare armonizat cadrul legislativ actual și cel reformat; invită Comisia să simplifice și să clarifice obiectivele în materie de achiziții publice, inclusiv de achiziții strategice, stabilind un set de obiective mai bine direcționate, viabile economic, exacte și necontradictorii, care să fie clare, măsurabile și să poată influența concret piețele; cere deci să se îmbunătățească securitatea juridică și coerența, pentru a simplifica aplicarea normelor de către autoritățile contractante, reliefând că multe proceduri de achiziții publice durează mult prea mult, întârziind astfel investițiile esențiale; adaugă că achizițiile publice ar trebui să aducă valoare pentru populație, pe lângă contribuția la o dezvoltare economică echilibrată în întreaga UE;

2. consideră că concurența globală este din ce în ce mai condiționată nu numai de forțele pieței, ci și de strategiile industriale dirijate de stat, inclusiv subvențiile străine, supracapacitatea și practicile discriminatorii în materie de achiziții publice, care amenință să submineze competitivitatea și reziliența producătorilor europeni; subliniază, în acest context, că este important să se consolideze reziliența strategică și securitatea economică a Europei promovând dezvoltarea industriilor critice și emergente în sectoare-cheie; recunoaște că trebuie consolidată piața unică și autonomia strategică a UE acordând preferință bunurilor și serviciilor europene în sectoare strategice specifice; sprijină studierea modului în care achizițiile publice pot servi drept instrument specific pentru a stimula cererea de produse și tehnologii europene inovatoare și

durabile și pentru a consolida capacitatea industrială în cadrul Uniunii; recunoaște, de asemenea, că criteriile privind conținutul provenit din UE și reziliența, dacă sunt proporționale, au potențialul de a sprijini securitatea aprovizionării pe termen lung în domenii sensibile; subliniază totuși că orice orientare strategică trebuie să rămână ancorată în securitatea juridică, transparență și concurență loială, evitând fragmentarea pieței interne, denaturarea angajamentelor internaționale sau alienarea partenerilor strategici;

3. ia act de evaluarea în curs a Comisiei în ceea ce privește revizuirea cadrelor juridice pentru achizițiile publice din UE; subliniază că procesul de consultare ar trebui să includă o evaluare a impactului în materie de reglementare care să respecte principiile pieței libere și că obiectivul său principal ar trebui să fie oferirea de valoare prin soluții bazate pe piață; solicită, prin urmare, să se evidențieze efectul unor eventuale noi norme menite să promoveze obiectivele unei achiziții publice durabile și responsabile din punct de vedere social, precum și măsurile necesare pentru a asigura o concurență loială și eficace, eliminând în același timp, pe cât posibil, obstacolele administrative excesive și inutile și simplificând legislația; evidențiază că este important să existe flexibilitate în stabilirea naturii considerentelor strategice și a integrării lor în procedurile de atribuire a contractelor;

4. invită, prin urmare, Comisia să alinieze pe deplin reforma achizițiilor publice la obiectivele sale strategice care vizează reducerea birocrației și a sarcinilor de reglementare, simplificarea, menținerea unor standarde sociale și de mediu ridicate, garantarea unei dezvoltări economice locale ambițioase, promovarea accesului IMM-urilor și stimularea competitivității și securității UE, prevenirea dumpingului social și protejarea suveranității noastre economice și industriale, în vederea reducerii dependențelor dăunătoare în ceea ce privește anumite produse și servicii vitale; recomandă să nu se adopte măsuri care ar putea compromite oricare dintre aceste principii;

5. reamintește obiectivele coerente de politică ale UE reflectate în diverse regulamente, cum ar fi sustenabilitatea, standardele de muncă, drepturile omului, inovarea, reziliența și circularitatea, în contextul viitoarei reforme; subliniază că trebuie să se combată suprareglementarea, să se prevină apariția unor posibile bariere în cursul viitoarei reforme, să se identifice și să se depășească principalele obstacole din calea unor achiziții publice sustenabile și reziliente, să se garanteze securitatea aprovizionării și să se asigure o concurență echitabilă și eficace;

6. recunoaște că, pentru a face achizițiile publice mai accesibile pentru actorii mai mici, inclusiv pentru organizațiile din economia socială implicate în achizițiile publice, îndeosebi pentru IMM-uri și start-up-uri, versiunile actualizate ale directivelor trebuie să vizeze reducerea

numărului actual de 476 de articole sau 907 pagini de legislație și trebuie să aibă în continuare un caracter procedural, specificând mai degrabă modul în care se achiziționează decât ceea ce se achiziționează; subliniază totuși că ar trebui menținută o flexibilitate suficientă pentru ca autoritățile contractante să poată adapta procesele de achiziții publice la nevoile lor specifice, asigurând eficiența și cel mai bun raport calitate-preț;

7. constată că concurența internațională exercită presiune asupra multor sectoare industriale din Europa prin supracapacitate și prețuri de dumping și, prin urmare, se așteaptă ca piețele-lider, pe lângă promovarea unor inițiative ecologice și sociale, să fie de asemenea integrate în procedurile de achiziții publice pentru a consolida independența strategică a Europei în sectoare-cheie, acordând prioritate ofertanților europeni în cadrul acestor sectoare;

8. subliniază că orice revizuire ar trebui să urmărească să consolideze aplicarea viitoarelor acte legislative în materie de achiziții publice și trebuie să abordeze complexitatea normelor actuale și să asigure securitatea juridică pentru autoritățile contractante; subliniază că normele privind achizițiile publice trebuie să respecte principiul nediscriminării și să ofere claritate în ceea ce privește legătura cu obiectul contractului, în conformitate cu principiile securității juridice și cu obligațiile prevăzute în Acordul OMC privind achizițiile publice și având în vedere numărul de acte legislative specifice fiecărui sector;

9. atrage atenția asupra diferențelor juridice și administrative semnificative între statele membre și între sistemele lor de achiziții publice, de la grade diferite de autonomie pentru autoritățile locale până la strategii de achiziții diferite; recunoaște avantajele formatului directivei, care permite această diversitate, garantând în același timp coerența juridică și respectul reciproc pentru sistemele naționale; invită Comisia să evalueze instrumentul juridic cel mai adecvat în perspectiva viitoarei reforme;

10. reiterează că banii contribuabililor ar trebui cheltuiți cu cea mai mare prudență și transparență, astfel încât să aducă beneficii cetățenilor și, acolo unde este fezabil din punct de vedere economic, să sprijine creșterea durabilă; consideră că revizuirea directivelor ar trebui să vizeze realizarea obiectivelor stabilite în 2014 și adaptarea la noile provocări cu care se confruntă Europa; consideră, prin urmare, că trei principii directoare – raportul calitate-preț pe întreaga durată de viață, concurența loială și măsurile anticorupție – rămân valabile în contextul viitoarei reforme și nu ar trebui compromise;

11. recunoaște, în acest context, că, deși achizițiile publice pot fi un instrument util pentru a atinge obiective strategice, cum ar fi inovarea și durabilitatea sau sprijinirea industriilor strategice din Europa, care sunt esențiale pentru securitatea producției industriale

și stabilitatea economică, ele sunt forța motrice din spatele punerii în aplicare a sarcinilor a căror funcție principală este de a obține cea mai bună valoare pentru fondurile publice provenite din impozite și, astfel, de a asigura achiziționarea eficientă și transparentă de bunuri și servicii;

12. îndeamnă Comisia ca, în contextul încetinirii economice și al creșterii datoriei publice, să evalueze cu atenție orice modificare juridică ce ar putea să restrângă și mai mult puterea de cumpărare a autorităților contractante și să limiteze furnizorii disponibili, întrucât aceste constrângeri ar putea submina în cele din urmă accesul cetățenilor la servicii și infrastructuri publice de înaltă calitate; subliniază că trebuie să se țină seama în mod corespunzător de necesitatea unor norme clare în ceea ce privește tratamentul produselor și operatorilor economici din țările terțe; avertizează totuși cu privire la utilizarea achizițiilor publice în scopuri protecționiste; subliniază, în acest context, că preferința europeană ar trebui să fie conformă cu angajamentele UE în cadrul OMC;

13. subliniază că măsurile de sprijin nu ar trebui să denatureze condițiile de concurență echitabile; reiterează că este important ca procesele de achiziții publice europene să rămână cât mai deschise posibil și insistă ca ele să rămână neutre din punct de vedere tehnologic și orientate spre concurență; evidențiază că viabilitatea comercială pe termen lung ar trebui să fie un principiu director atunci când se evaluează tehnologiile pentru investiții publice;

Principalele dificultăți

14. recunoaște că există în continuare discrepanțe importante între statele membre în punerea în aplicare și asigurarea respectării normelor privind achizițiile publice, descurajând ofertele transfrontaliere și participarea întreprinderilor mai mici și a întreprinderilor sociale, ceea ce creează condiții de concurență neloială; ia act de gradele diferite de punere în aplicare a achizițiilor publice verzi în statele membre, doar o treime introducând obligații, iar restul optând pentru abordări voluntare;

15. constată că, în contextul achiziției de bunuri și servicii și în concordanță cu structurile constituționale ale statelor membre, în special protejarea autonomiei regionale și locale în temeiul articolului 4 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană, autoritățile locale au libertatea de a decide cum își satisfac nevoile în materie de achiziții publice; reamintește că ele pot alege să furnizeze bunuri pe plan intern, să coopereze cu alte entități publice sau să recurgă la piață prin intermediul procedurilor de achiziții publice; consideră că libertatea și autonomia autorităților publice ar trebui întotdeauna protejate și respectate;

16. regretă că concurența în domeniul achizițiilor publice a scăzut mult în ultimul deceniu, aspect subliniat în raportul special al CCE, ceea

ce a dus la creșterea numărului de licitații cu o singură ofertă sau fără oferte; regretă, de asemenea, că în același raport se constată că autorităților contractante pun în aplicare achizițiile strategice într-o măsură foarte limitată și că ponderea procedurilor în care se utilizează alte criterii de atribuire decât prețul este foarte redusă; recunoaște că utilizarea achizițiilor publice strategice a rămas limitată din cauza lipsei de securitate juridică în interpretarea cerinței privind „legătura cu obiectul contractului” prevăzută pentru autoritățile contractante și, prin urmare, a temii de litigii;

17. constată că procedurile de achiziții publice au devenit tot mai complexe și mai împovărătoare, creând obstacole administrative inutile care împiedică să participe o gamă largă de furnizori, inclusiv furnizori transfrontalieri, restricționând concurența și conducând la întârzieri în realizarea de proiecte publice esențiale; subliniază că aceste probleme afectează și autoritățile contractante publice, în special autoritățile locale și regionale mai mici; atrage atenția că raportul special al CCE indică că durata procedurilor administrative a crescut din 2021; constată, de asemenea, că lipsa unei infrastructuri digitale interoperabile pentru platformele de achiziții publice rămâne un obstacol pentru întreprinderi, în special pentru IMM-uri, contribuind la ineficiență și la creșterea costurilor;

18. este preocupat că transparența și aplicarea normelor în domeniul achizițiilor publice rămân inadecvate, după cum o demonstrează ratele de publicare în continuare scăzute ale contractelor atribuite, accesul limitat la datele privind achizițiile publice și riscurile persistente de abuzuri, fraudă și corupție; reamintește că favoritismul, criteriile de selecție neclare sau părtinitoare și mecanismele insuficiente de supraveghere a aplicării și sancțiunilor subminează încrederea în contractele publice și în echitatea acestora; subliniază că trebuie stabilite obligații de publicare și justificări mai detaliate pentru toate contractele atribuite prin procedură negociată fără publicarea prealabilă a unei cereri de ofertă, pentru a garanta un nivel minim de concurență, trasabilitate și control, prevenind astfel utilizarea abuzivă a excepțiilor legale; îndeamnă Comisia să utilizeze instrumente și platforme digitale avansate pentru a spori transparența și responsabilitatea în procesele de achiziții publice și pentru a descuraja practicile de corupție;

19. constată că, în prezent, autoritățile publice contractante au deja opțiunea de a lua în considerare factori precum inovarea, reziliența, sustenabilitatea și aspectele sociale prin intermediul clauzelor de atribuire, a specificațiilor tehnice sau a clauzelor de executare a contractului, în mod voluntar și în funcție de decizia lor, așa cum permit, în mod explicit, directivele din 2014; constată că, în anumite cazuri, contractele publice continuă să fie atribuite în principal pe baza criteriului celui mai mic preț, inclusiv din cauza insuficienței resurselor financiare și umane și a formării profesionale, ceea ce împiedică autoritățile contractante să ia în considerare factori

suplimentari, precum inovarea și raportul calitate-preț, ceea ce conduce la rezultate pe termen lung sub nivelul optim, care nu corespund intereselor cetățenilor; subliniază că recurgerea la criteriul celui mai mic preț limitează capacitatea autorităților contractante de a lua în considerare costurile operaționale și de a calcula costurile pe durata de viață;

20. subliniază că complexitatea, criteriile excesive de calificare și sarcina birocratică din ce în ce mai mare a proceselor de achiziții publice afectează în mod disproporționat IMM-urile, întreprinderile locale și contractanții naționali, descurajându-i să participe, reducând astfel diversitatea ofertelor și subminând achizițiile sustenabile și inovatoare; constată că IMM-urile se confruntă în continuare cu dificultăți în domeniul achizițiilor publice, în pofida instituirii unor mecanisme naționale și europene, în special din cauza întârzierilor recurente în efectuarea plăților în unele state membre, a lipsei de claritate și accesibilitate a anunțurilor de participare la licitații naționale și europene, precum și a lipsei de transparență a procedurilor de selecție a candidaților, ceea ce face ca procesele să pară opace;

21. reamintește că Raportul de analiză strategică din 2023 privind sectorul construcțiilor al Autorității Europene a Muncii și raportul Comisiei privind aplicarea și punerea în aplicare a Directivei (UE) 2018/957 a Parlamentului European și a Consiliului din 28 iunie 2018 de modificare a Directivei 96/71/CE privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii (COM(2024)0320) au stabilit că lanțurile de subcontractare lungi și complexe pot prezenta numeroase dificultăți pentru autoritățile de aplicare a legii în domeniul muncii atunci când sunt utilizate pentru a scăpa de responsabilitățile legale și pot duce la o responsabilitate neclară și la dificultăți în asigurarea respectării contractelor de achiziții publice și a obligațiilor în materie de muncă; constată, în acest context, că directiva nu oferă autorităților contractante suficiente instrumente pentru a preveni în mod eficace activitățile infracționale, exploatarea forței de muncă și neexecutarea contractelor de achiziții publice, iar în unele cazuri împiedică chiar și activitatea autorităților care doresc să ia măsuri proactive;

Domenii de îmbunătățit

22. constată că, în prezent, există o cerere puternică de actualizare a pragurilor de achiziții publice, având în vedere creșterea semnificativă a inflației și a costurilor de construcție în UE; invită Comisia să evalueze posibilitățile de a pleda pentru o creștere a pragurilor la nivel internațional și să introducă un mecanism care să ia în considerare ratele inflației; subliniază că creșterea pragurilor oferă autorităților contractante o mai mare independență și posibilități de a atribui contracte pe baza nevoilor locale; subliniază că procedurile excesiv de complicate, caracterizate de un grad ridicat de complexitate tehnică și juridică, împreună cu cerințele

administrative care sunt uneori disproporționate în raport cu valoarea contractului, constituie una dintre principalele probleme în sectorul achizițiilor publice și, prin urmare, eforturile Comisiei ar trebui să depășească simpla negociere a valorilor-prag;

23. constată că, deși șase proceduri diferite de achiziții publice oferă flexibilitate, unele dintre ele sunt foarte puțin utilizate, cum ar fi procedurile legate de parteneriatul pentru inovare, din cauza complexității lor și a obstacolelor birocratice; consideră că simplificarea și alinierea obligațiilor de raportare a datelor pentru autoritățile contractante la nivel național și la nivelul UE, precum și a cerințelor de bază privind interoperabilitatea datelor, au potențialul de a aduce valoare adăugată; consideră că este esențial ca Comisia și statele membre să analizeze sistematic datele privind achizițiile publice în mod cuprinzător și structurat pentru a identifica și a combate cauzele care stau la baza denaturării concurenței și ineficiența proceselor de achiziții publice;

24. pledă pentru o distincție mai clară între autoritățile contractante și întreprinderile publice; subliniază că libertatea și autonomia autorităților publice trebuie întotdeauna protejate și respectate; subliniază că reforma din 2014 recunoaște în mod explicit dreptul autorităților publice de a furniza și a-și organiza serviciile în mod independent, prin intermediul propriilor instituții, societăți sau întreprinderi publice; subliniază că furnizarea directă de servicii de către autoritățile publice sau locale, furnizarea internă de servicii și cooperarea public-public sunt și trebuie să rămână opțiuni disponibile;

25. subliniază că normele privind achizițiile pentru întreprinderile publice ar trebui să fie mai bine aliniate la practicile comerciale și să asigure un grad maxim de flexibilitate pentru a preveni restricțiile inutile, inflația prețurilor și întârzierile în sectoarele critice, cum ar fi energia și utilitățile; consideră că Comisia ar trebui să analizeze această chestiune în viitoarea evaluare a impactului;

26. reamintește cu îngrijorare că un număr semnificativ de operatori economici au fost excluși din procedurile de achiziții publice din cauza unor nereguli formale minore în ofertele lor, fără să li se fi acordat posibilitatea de a remedia aceste deficiențe, fie în cadrul procedurilor deschise, fie în cadrul procedurilor de negociere; subliniază că această practică este atât în detrimentul operatorilor economici, care e posibil să fi investit timp și resurse considerabile în pregătirea ofertelor lor, cât și al autorităților contractante, care pot fi obligate să excludă criteriile privind oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic din motive pur formale; subliniază că un astfel de formalism rigid subminează eficacitatea, eficiența și competitivitatea procedurilor de achiziții publice; solicită, prin urmare, să se stabilească un principiu general care să permită reglementarea sau clarificarea neregulilor minore, fără ca licitația să trebuiască anulată, cu condiția ca acest lucru să nu implice o

modificare substanțială a ofertei, și insistă ca acest principiu să fie mai degrabă regula decât excepția; subliniază că este important să se introducă mai multă flexibilitate în procedurile de achiziții publice, asigurând în același timp securitatea juridică pentru autoritățile contractante, inclusiv pentru autoritățile contractante mici și mijlocii;

27. promovează concurența loială între ofertanți, asigurându-se că criteriile de atribuire sunt elaborate ținând seama de noii operatori, start-up-uri, IMM-uri și întreprinderile inovatoare, favorizând diversitatea pieței și prețurile competitive;

Transformarea digitală a achizițiilor publice europene

28. este ferm convins că digitalizarea ar trebui să rămână un element-cheie în reducerea costurilor și în simplificarea achizițiilor publice pentru entitățile contractante și de ofertare, în special pentru entitățile foarte mici și IMM-uri; sugerează totuși că, pentru a valorifica pe deplin potențialul instrumentelor digitale, Comisia și statele membre trebuie să regândească modul în care viitoarea legislație privind achizițiile publice ar trebui să faciliteze și să asigure digitalizarea în condiții de siguranță, în loc să se limiteze la digitalizarea actualelor procese analogice îndelungate; subliniază că este important ca platformele de achiziții publice să fie însoțite de orientări și instrucțiuni actualizate, clare și specifice, pentru a se asigura că toți utilizatorii, indiferent de nivelul lor de experiență, pot naviga pe aceste platforme și le pot utiliza în mod eficace; subliniază că autoritățile contractante trebuie să primească mai mult sprijin și să beneficieze de mai multă formare cu privire la utilizarea instrumentelor digitale;

29. solicită Comisiei să adopte o abordare centrată pe soluții digitale în revizuirea cadrului juridic al UE privind achizițiile publice; recomandă să se pună un accent deosebit pe automatizarea și asigurarea interoperabilității anumitor procese, de exemplu trecând de la un sistem învechit bazat pe notificări la un sistem bazat pe tranzacții, reducând numărul de formulare electronice și integrând documentul unic de achiziții european și eCertis în sisteme administrative și comerciale mai ample; consideră că această tranziție va consolida posibilitatea controlului public în procesul de achiziții publice, în special având în vedere potențialul oferit de tehnologiile disruptive, cum ar fi inteligența artificială; consideră că această tranziție către sisteme automatizate, bazate pe tranzacții, ar îmbunătăți captarea datelor în timp real, ar raționaliza procesele de achiziții publice și ar permite o mai bună utilizare a datelor, care ar fi în special în beneficiul IMM-urilor;

30. subliniază că stabilirea unei arhitecturi paneuropene a datelor privind achizițiile publice, cu o colectare fiabilă și structurată a datelor, este esențială pentru a asigura o mai bună informare și a îmbunătăți performanța în materie de achiziții publice în toate

statele membre; subliniază, de asemenea, că este important să se promoveze interoperabilitatea între bazele de date publice, pentru a accelera verificarea respectării cerințelor de către operatori și a evita solicitarea de informații care sunt deja disponibile în diverse baze de date publice; salută, în acest context, inițiativa Comisiei de a crea un spațiu european al datelor privind achizițiile publice (SDAP); consideră că această inițiativă are potențialul de a crește transparența și de a sprijini prevenirea utilizării abuzive a fondurilor, a fraudei și a corupției, precum și de a crea mai multe oportunități de achiziții publice pentru IMM-uri și a asigura o mai bună rentabilitate a cheltuielilor publice prin combinarea seturilor de date europene și naționale privind achizițiile publice; solicită Comisiei să analizeze posibilitatea de a introduce un pașaport digital pentru achizițiile publice, acordând o atenție deosebită IMM-urilor, ca instrument de promovare a participării IMM-urilor la achizițiile publice; subliniază că trebuie să se utilizeze mai eficient instrumentele actuale, cum ar fi formularele electronice, achizițiile publice electronice, eCertis și SDAP, pentru a trece de la procesele analogice la sisteme complet digitale, care permit luarea unor decizii mai inteligente în materie de achiziții publice;

31. constată că introducerea documentului unic de achiziții european (DEAU) nu și-a atins pe deplin obiectivul de simplificare și facilitare a participării întreprinderilor la achizițiile publice, din cauza persistenței dificultăților operaționale care continuă să complice accesul întreprinderilor, în special al entităților foarte mici și al IMM-urilor, la procedurile de achiziții publice; invită Comisia să simplifice și să clarifice documentația standard privind achizițiile publice, inclusiv DEAU; încurajează Comisia și statele membre să analizeze modul în care sistemele de achiziții publice pot interacționa cu alte sisteme administrative și baze de date care funcționează bine la nivel național și la nivelul UE pentru a îmbunătăți piața internă a UE;

32. invită Comisia și statele membre să asigure aplicarea unor standarde uniforme de securitate cibernetică aliniate la Regulamentul privind reziliența cibernetică[1] și la Directiva NIS 2[2], după caz, în toate actele

---

[1] Regulamentul (UE) 2024/2847 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2024 privind cerințele orizontale în materie de securitate cibernetică pentru produsele cu elemente digitale și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013 și (UE) 2019/1020, precum și a Directivei (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind reziliența cibernetică) (JO L, 2024/2847, 20.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2847/oj.

[2] Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și a Directivei (UE) 2018/1972 și de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148, *JO L 333, 27.12.2022, p. 80*, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj.

legislative relevante ale UE privind achizițiile publice, precum și să se asigure că normele UE privind protecția datelor sunt respectate pe parcursul tuturor etapelor procesului de achiziții publice;

33. solicită să se armonizeze procesele de identificare și autentificare electronică în toate statele membre pentru a asigura achiziții publice digitale sigure, eficiente și de încredere în întreaga Uniune;

34. este convins că Comisia, în dialog cu părțile interesate și cu partenerii sociali, ar trebui să evalueze procedurile care oferă o valoare adăugată redusă în raport cu costurile, sarcina administrativă sau contribuția la calitate și apoi să le îmbunătățească, să le automatizeze sau să le elimine complet;

35. atrage atenția asupra adoptării cu succes a modelului de achiziții publice GovTech în țări precum Polonia, Lituania și Danemarca, precum și asupra recunoașterii de către Comisie a modelului ca instrument-cheie pentru atingerea obiectivelor prezentate în Busola pentru dimensiunea digitală 2030 a UE; consideră că valorificarea experiențelor naționale de succes și promovarea dezvoltării unei piețe europene GovTech reprezintă o oportunitate pentru sectorul public de a accesa rapid și eficient soluții digitale personalizate, sprijinind în același timp o reformă a achizițiilor publice orientată către digitalizare; subliniază că utilizarea GovTech în achizițiile publice precomerciale a permis până acum municipalităților cu resurse financiare mai limitate să formeze consorții cu mai mulți parteneri, un model care poate fi extins la proiecte naționale de mai mare anvergură; ia act totuși de existența anumitor dificultăți care subminează utilizarea eficace a GovTech și consideră că această situație ar trebui soluționată pe viitor;

Recomandări specifice pentru îmbunătățirea achizițiilor publice europene

36. cere să se revizuiască cadrul UE privind achizițiile publice pentru a stimula competitivitatea europeană, a promova o economie mai sustenabilă, a întări rezistența, a oferi securitate juridică, digitalizând în același timp procedurile și reducând și simplificând normele atât pentru autoritățile contractante, cât și pentru ofertanți și asigurând securitatea aprovizionării cu anumite tehnologii, produse și servicii vitale, promovând locuri de muncă de calitate și furnizând servicii pentru cetățeni, inclusiv prin respectarea contractelor colective de muncă în conformitate cu legislațiile și practicile naționale; subliniază că Comisia ar trebui să propună o armonizare pentru care poate oferi cea mai mare valoare adăugată posibilă, precum instrumente digitale de achiziții publice și standardizarea procedurilor de licitație și a structurilor pentru achizițiile publice comune, la nivel atât național, cât și transfrontalier; în acest sens, încurajează utilizarea instrumentelor digitale de achiziții publice pentru a facilita participarea transfrontalieră și cere să se promoveze achizițiile publice

transfrontaliere pe piața unică, în special în regiunile de frontieră; subliniază că obiectivul nu ar trebui să fie armonizarea de dragul armonizării, ci mai degrabă îmbunătățirea eficienței și a previzibilității, precum și reducerea sarcinilor administrative excesive pentru autoritățile contractante și ofertanți, sporind și mărind, totodată, flexibilitatea, libertatea de alegere și autonomia autorităților contractante, așa încât banii contribuabililor să fie cheltuiți cu chibzuință;

37. subliniază că autoritățile contractante trebuie instruite, ceea ce înseamnă inclusiv să li se explice normele și modul de utilizare a criteriilor nelegate de preț, inclusiv temeiul juridic pentru criteriile MEAT, și că trebuie asigurată aplicarea articolului 18 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE pentru a oferi securitate juridică autorităților contractante, astfel încât să se simtă mai încrezătoare atunci când le aplică, păstrând, totodată, opțiuni adecvate de supraveghere și de acces la date; încurajează Comisia să continue procesul de profesionalizare și formare a funcționarilor din domeniul achizițiilor publice și sugerează Comisiei să majoreze finanțarea pentru formarea continuă a autorităților contractante, astfel încât să implementeze cu succes cadrul UE privind achizițiile publice;

38. observă că dacă se adjudecă contractele de achiziții publice doar pe baza celui mai mic preț s-ar putea încuraja concurența neloială, având de suferit calitatea, sustenabilitatea și standardele sociale; insistă pe ideea că ar trebui atribuite mai multe contracte, în special pentru serviciile intelectuale, în funcție de cel mai bun raport calitate-preț, aplicând criteriile MEAT, ceea ce înseamnă că ofertele ar trebui evaluate nu numai în funcție de preț, ci și pe baza unor factori precum calitatea, impactul regional și continuitatea furnizării de servicii complexe și esențiale; adaugă că unele aspecte nelegate de preț ar trebui să aibă o pondere substanțială în evaluarea totală și în decizia finală de atribuire a contractelor, în special pentru serviciile de inginerie, care sunt esențiale pentru a asigura proiecte de înaltă calitate și profitabile pe termen lung, protejând în același timp inovarea și descurajând depunerea de oferte anormal de scăzute;

39. recomandă Comisiei să propună acțiuni concrete pentru a combate corupția și a mări transparența când se recurge la proceduri negociate fără publicare prealabilă, în special prin înăsprirea cerințelor privind anunțul de transparență ex ante voluntară; propune ca aceste anunțuri să fie publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și pe site-ul web sau pe altă platformă publică a autorității contractante vizate, în funcție de valoarea achiziției; subliniază că aceste anunțuri trebuie să includă o justificare care să explice de ce s-a recurs la procedura negociată și de ce autoritățile s-au abătut de la metodele standard de achiziții publice, fără a impune o sarcină administrativă nejustificată autorităților contractante;

40. cere să se revizuiască criteriile de excludere în procesele de achiziții

publice, permițându-le să trateze mai bine anumite riscuri sectoriale legate de fraudă, corupție și infiltrare de grupuri infracționale; subliniază că pentru fiecare sector este nevoie de criterii de excludere separate și personalizate, care să îi reflecte vulnerabilitățile specifice; este ferm convins că autoritățile contractante ar trebui să dispună de prerogativele de a-și adapta procedurile de achiziții publice, astfel încât să combată și să cerceteze activitățile infracționale; subliniază că, pentru a promova o mai mare eficiență și simplificare, dispozițiile referitoare la motivele de excludere ar trebui simplificate printr-o listă exhaustivă și o distincție clară între motivele de excludere obligatorii, destinate să protejeze interesul public, și facultative, destinate să protejeze interesele autorităților sau entităților contractante; adaugă că orice operator economic care încalcă obligațiile care îi revin în temeiul legislației aplicabile în domeniul muncii și al mediului în temeiul articolului 18 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE ar trebui să fie efectiv exclus din procesul de achiziții publice în cauză;

41. încurajează intensificarea cooperării transfrontaliere în domeniul achizițiilor publice, în situațiile în care oferă beneficii clare, precum proiectele de mare amploare, pentru a spori eficiența și coeziunea pe piața internă a UE; sprijină o infrastructură digitală interoperabilă care să permită accesul transparent la date și proceduri de achiziții publice între statele membre, deoarece astfel s-ar reduce barierele și ar spori coeziunea pieței, în beneficiul furnizorilor de toate mărimile din întreaga UE;

42. cere să se valorifice la maximum toată flexibilitatea prevăzută de AAP în legislația UE privind achizițiile publice, cel puțin pentru contractarea la nivel sub-național, cu scopul de a simplifica substanțial procedurile de achiziții publice; subliniază că Acordul privind achizițiile publice permite o flexibilitate simțitor mai mare și opțiuni procedurale mai simplificate în ceea ce privește tipul și structura procedurilor de achiziții publice; invită Comisia să evalueze posibilitatea de a permite autorități contractante mici să apeleze la proceduri simplificate, folosindu-se de flexibilitatea prevăzută în Directivele 2014/25/UE și 2014/23/UE, pentru a se descurca cu resursele și expertiza limitate de care dispun și a reduce sarcinile administrative inutile, putând astfel să își îndeplinească sarcinile într-un mod mai eficient;

43. subliniază că diferite norme sectoriale privind achizițiile publice sunt fragmentate și pot fi greu de implementat atât pentru întreprinderi, cât și pentru administrațiile locale;

44. invită Comisia să revizuiască și să evalueze normele sectoriale privind achizițiile publice și să le raționalizeze pentru a reduce sarcinile inutile pentru autoritățile contractante, asigurând în același timp transparența, eficiența, securitatea juridică și flexibilitatea; cere ca legislația sectorială să rămână armonizată cu cadrele

generale de achiziții publice și limitată la specificații tehnice;

45. cere să se instaureze orientări uniforme fără caracter obligatoriu, mecanisme standardizate de monitorizare și raportare, garanții procedurale, organisme de supraveghere independente cu competențe suficiente și instrumente eficace de asigurare a respectării legislației și de asigurare a conformității pentru a promova securitatea juridică, concurența loială și consecvența între sistemele de achiziții publice din UE, fără a limita marja de apreciere a autorităților contractante; subliniază necesitatea de a ajuta autoritățile contractante, în special pe cele cu resurse administrative și economice limitate, să asigure respectarea normelor și să îi determine pe contractanți să își onoreze obligațiile contractuale convenite; subliniază importanța principiului proporționalității, ceea ce înseamnă că deciziile autorității contractante, precum și cerințele și condițiile stabilite într-o licitație trebuie să fie în concordanță cu natura și domeniul de aplicare al contractului care face obiectul achiziției publice; îndeamnă Comisia să lămurească acest concept pentru a stimula aplicarea și a altor criterii, nu doar a celor legate de preț;

46. constată că o mai bună integrare a pieței achizițiilor publice este esențială pentru ca UE să își atingă obiectivele strategice, cu condiția de a respecta pe deplin competența statelor membre de a-și defini propriile priorități strategice; subliniază că orice eforturi de a standardiza procedurile de achiziții publice trebuie să se ghideze după principiul subsidiarității și să păstreze flexibilitatea națională;

47. subliniază că ar trebui sprijinite eforturile IMM-urilor de a explora piețele altor state membre; pledează pentru schimburi de bune practici în întreaga UE și pentru simplificarea procedurilor de achiziții publice transfrontaliere; invită statele membre să încurajeze participarea întreprinderilor la achizițiile publice transfrontaliere prin renunțarea la criterii lingvistice ca temei pentru a respinge oferte în procedurile de licitație;

48. invită Comisia să simplifice procedurile administrative cât mai mult posibil pentru a reduce sarcinile, să detalieze mai mult criteriile de selecție pentru succesul achizițiilor publice și să consolideze capacitățile administrative; consideră că grație criteriilor standardizate contractele devin mai accesibile și mai atractive pentru IMM-uri, aspect esențial pentru a promova o participare mai largă și a da un impuls inovării în acest sector; recomandă deci călduros să se publice criterii standardizate sub forme de orientări fără caracter obligatoriu ale Comisiei;

49. recomandă să se introducă mecanisme consolidate de transparență și supraveghere în domeniul achizițiilor publice integrând în procesul de achiziții publice tehnologii avansate de analiză a datelor și de IA pentru a detecta în timp real neregulile, fraudele, riscurile pentru securitatea națională și corupția; în acest context, încurajează

Comisia să sprijine constituirea unei platforme de analiză a riscurilor bazată pe date, conectată la registrele furnizorilor și la bazele de date ale UE și naționale privind excluderile în cadrul SDAP, care să cuprindă integrarea datelor privind achizițiile publice, întreprinderile și sancțiunile, astfel încât să permită detectarea proactivă a fraudelor și monitorizarea integrității;

50. consideră că dacă s-ar introduce un mecanism unional care să asigure schimbul transfrontalier de informații pentru autoritățile contractante despre operatorii economici excluși de pe piețele de achiziții publice și despre durata excluderii lor, în conformitate cu articolul 57 din Directiva 2014/24/UE, s-ar facilita impunerea respectării normelor, s-ar simplifica procedurile, s-ar proteja fondurile publice, s-ar garanta condiții de concurență echitabile pe piața internă și s-ar întări securitatea și integritatea infrastructurii și serviciilor publice de importanță critică; constată că schimbul transfrontalier de informații despre excluderea unui anumit comerciant într-un stat membru nu este o condiție prealabilă pentru a-l exclude pe comerciantul respectiv în alt stat membru;

51. îndeamnă Comisia să analizeze viabilitatea unui registru unional de declarații de interese în domeniul achizițiilor publice, ținând cont de valoarea contractelor, care să permită detectarea legăturilor personale și profesionale între autoritățile contractante și ofertanții câștigători, pentru a preveni situațiile de conflict de interese care ar putea afecta integritatea procesului, rugând, totodată Comisia să asigure prezența unor mecanisme viabile de denunțare a neregulilor;

52. consideră că este nevoie de o mai mare simplificare și standardizare a practicilor în materie de achiziții publice; sprijină introducerea, de la caz la caz, a unor modele standard de secțiuni de contracte în toate statele membre, pentru a crea o mai mare uniformitate a procedurilor de licitație, a reduce sarcinile administrative și a asigura claritatea juridică pentru autoritățile contractante și operatorii economici, lăsând totodată flexibilitate pentru soluții impuse de piață; în plus, constată că introducerea unor modele standard de secțiuni de contracte în toate statele membre ar facilita și integrarea datelor contractuale în platformele digitale, făcând să se deruleze mai ușor procesele de urmărire și comparare; consideră că o astfel de standardizare contribuie semnificativ la eficiența administrativă și la reducerea costurilor de tranzacție, deoarece le permite autorităților contractante să simplifice pregătirea documentelor de licitație, iar operatorilor economici să reutilizeze elemente din licitațiile anterioare, îndeosebi atunci când participă la mai multe proceduri de achiziții publice; relevă avantajele modelor standardizate, care ar trebui să atragă după sine producerea de documente de licitație mai scurte și mai coerente;

53. apreciază prioritatea dată de Comisia Europeană reducerii cu 25 % și, în cazul IMM-urilor, cu 35 % a sarcinilor administrative impuse întreprinderilor sub formă de cerințe legale de raportare; solicită ca

această prioritate să fie transpusă în practică în toate sectoarele și ca viitoarea revizuire a legislației achizițiilor publice să fie evaluată pe această bază;

54. face un apel către Comisie, statele membre și autoritățile contractante să valorifice pe deplin instrumentele disponibile, ca setul de instrumente de apărare comercială al UE, pentru a preveni concurența neloială din partea țărilor din afara UE care adoptă o atitudine discriminatorie față de participarea țărilor UE la procedurile lor de achiziții publice și să aplice cu strictețe principiul reciprocității, apelând cu pragmatism la instrumentul internațional în materie de achiziții publice, mai ales când se pune problema accesului la sectoare strategice ale pieței UE de achiziții publice; reamintește că UE poate restricționa accesul la piețele sale de achiziții publice ca răspuns la încălcarea normelor comerciale internaționale, inclusiv atunci când se aplică majorări de taxe vamale incompatibile cu normele OMC; în plus, cere să se ia măsuri decisive prin Regulamentul privind subvențiile străine[1]; subliniază, în plus, posibilitățile oferite de Regulamentul (UE) 2023/2675[2] privind protecția UE și a statelor sale membre de constrângerile economice exercitate de țări terțe; subliniază că procedurile parcurse înainte de a aplica măsuri de reechilibrare sunt prea lente; invită Comisia și Consiliul să își dea acceptul pentru proceduri care să permită o reacție mai rapidă; reamintește că țările din afara UE care nu au aderat la AAP sau care nu au încheiat acorduri internaționale cu UE care să garanteze accesul egal și reciproc la achiziții nu pot pretinde egalitate de tratament în domeniul achizițiilor publice, aspect lămurit de jurisprudența CJUE (Cauza C-652/22);

55. reamintește că ar trebui respectate condițiile prevăzute în Convenția OIM nr. 94 privind clauzele de muncă și consideră că țările care nu le respectă nu ar trebui să poată avea acces la proceduri de achiziții publice în UE;

56. constată că o proporție semnificativă a contractelor din majoritatea statelor membre sunt atribuite pe baza ofertei cu cel mai mic preț; subliniază că trebuie avut grijă ca întreprinderile din afara UE să nu obțină un avantaj neloial în procedurile de achiziții publice prin subvenții de stat directe sau indirecte, denaturând astfel concurența loială pe piața internă; îndeamnă Comisia și statele membre să ia

---

1 Regulamentul (UE) 2022/2560 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2022 privind subvențiile străine care denaturează piața internă, JO L 330, 23.12.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj .

2 Regulamentul (UE) 2023/2675 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 noiembrie 2023 privind protejarea Uniunii și a statelor membre ale acesteia împotriva constrângerilor economice exercitate de țările terțe (JO L, 2023/2675, 7.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2675/oj.

măsuri hotărâte împotriva entităților din afara UE care se folosesc de asemenea subvenții pentru a scădea drastic prețurile într-un mod incompatibil cu normele de concurență ale UE; recomandă să se stabilească norme clare și transparente pentru excluderea entităților din afara UE, precum și a întreprinderilor cu sediul în UE ai căror subcontractanți din afara UE au încălcat repetat legislația UE; pledează, de asemenea, pentru convergență între statele membre în privința normelor care reglementează participarea ofertanților din afara UE la procedurile de achiziții publice, mai ales în cazul proiectelor finanțate cu fonduri europene;

57. subliniază că ofertele la prețuri anormal de mici, în special din partea ofertanților din afara UE, pot să compromită executarea efectivă a contractelor de achiziții publice, să pună în pericol standardele de calitate și să atragă după sine riscuri pentru securitatea națională, în special în contextul infrastructurii critice; solicită măsuri mai ferme pentru a detecta și a trata astfel de oferte, inclusiv prin evaluări independente ale costurilor și obligații clare pentru autoritățile contractante de a respinge ofertele dacă argumentele aduse pentru a justifica prețul neobișnuit de mic sunt insuficiente sau neconvingătoare; în acest context, invită Comisia să prezinte o metodologie clară și armonizată de evaluare a noțiunii de „preț anormal de mic” pentru a oferi autorităților contractante mai multă securitate juridică și sfaturi practice când evaluează ofertele;

58. invită Comisia să stabilească în mod clar că ofertanții care provin din țări din afara UE nu sunt eligibili să participe la procedurile de achiziții publice desfășurate în cadrul UE dacă țara lor de origine nu oferă, pe baza unui acord plurilateral sau bilateral privind achizițiile publice semnat cu UE, acces reciproc pe piață pentru ofertanții din UE;

59. cere să se aplice în continuare derogările pentru regiunile ultraperiferice, având în vedere provocările specifice cu care se confruntă aceste teritorii; recunoaște, de asemenea, împrejurările unice în care se găsesc comunitățile care locuiesc în regiunile frontaliere ale UE și care se implică în schimburi economice și sociale transfrontaliere regulate cu țări vecine din afara UE;

60. urmărește să se asigure că achizițiile publice includ mecanisme care sprijină reziliența economică regională, crearea de locuri de muncă de calitate la nivel local și sustenabilitatea economiilor locale, contribuind la o distribuție mai echilibrată a activității economice între zonele urbane și cele neurbane; subliniază, în acest context, rolul producătorilor agricoli și al lanțurilor lor de aprovizionare, precum și rolul primordial al serviciilor de interes economic general; invită Comisia să evalueze recomandarea cuprinsă în raportul Draghi de a oferi autorităților contractante opțiunea de a fixa explicit la achizițiile publice o cotă minimă de anumite bunuri produse la nivel

local, dacă este indicat și fezabil; subliniază că practicile de achiziții publice ar trebui să stimuleze creșterea economică fără a favoriza nejustificat anumite sectoare sau regiuni, recunoscând, totodată, că este important să li se dea autorităților contractante mai multă libertate de a acorda, dacă consideră de cuviință, o mai mare importanță criteriilor sociale și de sustenabilitate, inclusiv considerentelor legate de mediu și climă;

61. recunoaște caracteristicile specifice și rolul strategic al achizițiilor publice în consolidarea securității alimentare și a rezilienței UE și că trebuie aplicate mai bine criteriile de sustenabilitate și climă, sprijiniți fermierii din UE și promovate obiceiuri alimentare mai sănătoase, precum și politici alimentare sustenabile și propice sănătății;

62. sprijină o mai mare flexibilitate în parteneriatele public-public, permițând autorităților publice să colaboreze mai eficient pentru a îmbunătăți prestarea serviciilor și a reduce costurile; roagă statelor membre aibă în vedere să dezvolte un dialog și un parteneriat public-privat în domeniul achizițiilor publice pentru a îmbunătăți eficiența proceselor de achiziții publice și cooperarea dintre autoritățile publice și întreprinderi; recomandă să se revizuiască definiția cooperării public-public din directiva actuală, pentru a recunoaște această cooperare ca fiind orice contract sau acord încheiat între două sau mai multe autorități contractante; invită Comisia să se gândească la ideea de a exclude din domeniul de aplicare al directivelor privind achizițiile publice, fără alte condiții restrictive, cooperarea dintre autoritățile publice în scopul îndeplinirii eficiente a sarcinilor (cooperare public-public);

63. subliniază că elaborarea și folosirea unor etichete și certificări de sustenabilitate fiabile, de înaltă calitate și transparente ajută autoritățile contractante să transpună în practică obiectivele de sustenabilitate, reducând astfel sarcina administrativă și nevoia de evaluări tehnice aprofundate; invită Comisia să promoveze și să dezvolte în continuare astfel de etichete la nivelul Uniunii, asigurând credibilitatea și aplicabilitatea acestora în toate sectoarele;

64. constată că autoritățile contractante sunt deja angajate în achiziții publice sustenabile și favorabile climei, care se călăuzesc după norme cuprinzătoare în materie de sustenabilitate la nivel unional, național și regional;

65. subliniază, având în vedere jurisprudența CJUE (inclusiv cauza C-395/18), că autoritățile contractante au dreptul de a include în documentația privind achizițiile publice cerințe bazate pe legislația națională a muncii, ca, de pildă, contracte colective de muncă obligatorii, standarde minime de angajare, dispoziții privind egalitatea de remunerare și alte criterii sociale relevante; consideră

inspirată precizarea CJUE că obligațiile sociale și de mediu din clauza socială orizontală reprezintă „o valoare cardinală și că statele membre trebuie să le asigure respectarea”; invită Comisia să elaboreze orientări și un cadru juridic, inclusiv clarificarea subiectului și aplicarea sa practică, care să asigure securitatea juridică și să împuternicească autoritățile contractante – în limitele puterii lor de apreciere – să aplice astfel de criterii fără teama de riscuri juridice disproporționate;

66. recunoaște că achizițiile publice responsabile din punct de vedere social (APRS) au un potențial enorm de a promova munca decentă, incluziunea socială și dezvoltarea durabilă; încurajează autoritățile contractante să integreze sistematic criterii sociale în procedurile de achiziții publice, asigurând totodată fezabilitatea economică, flexibilitatea și subsidiaritatea; invită Comisia să evalueze ideea de a include criterii sociale în procedurile de achiziții publice și să ofere un cadru juridic și de politică limpede și orientări practice clare, fiind cuprinse aici claritatea juridică și exemple de bune practici, pentru a permite autorităților contractante să implementeze APRS bine și judicios din punct de vedere juridic; recunoaște că includerea unor clauze sociale, de pildă cerințe legate de condițiile de muncă, negocierea colectivă și respectarea drepturilor lucrătorilor, poate îmbunătăți simțitor calitatea și fiabilitatea rezultatelor achizițiilor publice; invită Comisia să clarifice cu prilejul revizuirii că cerințele prevăzute la articolul 18 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE, referitoare la dreptul mediului, dreptul social și dreptul muncii, sunt obligatorii;

67. consideră că procedurile de achiziții publice ar trebui să încurajeze și să recompenseze soluțiile inovatoare și sustenabile, care pot stimula dezvoltarea economică; subliniază cât este de important să se introducă și să se aplice criterii de sustenabilitate în toate statele membre într-un mod care să reflecte legislația actuală a UE; invită Comisia, în contextul viitorului exercițiu de verificare a adecvării legislației UE privind achizițiile publice, să evalueze propunerea de a crea un set de instrumente pentru criterii de sustenabilitate sectoriale, care să cuprindă modele de atribuire și criterii tehnice, metodologii de verificare și dispoziții contractuale, cu scopul de a facilita adoptarea progresivă a unor practici de achiziții mai sustenabile, oferind claritate autorităților contractante, permițându-le în același timp să adapteze cerințele la specificitățile sectoarelor și la capacitățile economice locale; cere Comisiei să examineze metode de a integra mai bine aspecte de sustenabilitate atunci când se aplică principiul ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic, pentru a stimula inovarea și utilizarea eficientă a

resurselor; invită Comisia să elaboreze un set de criterii cu scopul de a încuraja inovarea în domeniul tehnologiilor sustenabile și de a mări competitivitatea UE pe viitoarele piețe-lider; consideră că învigorarea pieței materialelor secundare ar trebui să facă parte din această abordare; în acest context, subliniază că elaborarea unui set de instrumente ar trebui să aibă loc doar dacă există dovezi demonstrabile că (a) nu obligă autoritățile contractante sau entitățile contractante să suporte costuri disproporționate sau să genereze incompatibilități sau dificultăți tehnice, (b) ia în considerare ciclul de viață, diversitatea și disponibilitatea produselor și serviciilor relevante și respectă principiul neutralității tehnologice și (c) păstrează condiții de concurența loială;

68. recomandă să se aplice modele de achiziții publice strategice care să dea întâietate intereselor statelor membre, precum și valorii și rezilienței pe termen lung în fața reducerii costurilor pe termen scurt și să ofere oportunități de piață lider pentru produse respectând totodată obiectivele UE, mai ales în sectoare strategice;

69. solicită Comisiei să facă, în contextul viitoarei revizuiri a cadrului privind achizițiile publice, o evaluare aprofundată a impactului, analizând posibile modalități și implicații ale prioritizării principiului „preferinței europene” în achizițiile legate de industriile strategice, astfel încât să se asigure continuitatea capacităților critice în statele membre și să se cimenteze reziliența, securitatea, competitivitatea și autonomia strategică; relevă că Comisia ar trebui să evalueze cu atenție potențialele implicații la nivel de costuri, riscurile limitării accesului la tehnologii de vârf și efectele asupra calității serviciilor și produselor, păstrând consecvența cu angajamentele juridice internaționale ale Uniunii și neexcluzând partenerii cu vederi asemănătoare; subliniază că orice măsură menită să promoveze participarea întreprinderilor europene nu ar trebui să constituie protecționism sau să denatureze concurența; în acest context, recunoaște importanța întreprinderilor care investesc și reinvestesc în UE, întărind economia europeană, ocrotind protecția socială a lucrătorilor și făcând să prospere comunitățile locale; invită, de asemenea, Comisia să examineze posibilitățile de a stimula participarea întreprinderilor cu sediul în UE la procedurile de achiziții lansate pentru proiecte finanțate de instituțiile UE sau prin extinderea sistemului de preferințe prevăzut la articolul 85 din Directiva 2014/25/UE la contractele atribuite de autoritățile contractante, precum și a sistemului prevăzut la articolul 15 din Directiva 2014/24/UE în cazul sectoarelor strategice specifice;

70. solicită includerea, în procedurile de achiziții publice privind proiecte de interes strategic pentru UE, în special în domeniul infrastructurii critice, al tehnologiilor avansate și al materiilor prime critice, a unor dispoziții care să permită autorităților contractante să

impună operatorilor economici să stabilească parteneriate industriale cu entități juridice cu sediul în UE; consideră că astfel de parteneriate ar trebui să includă clauze care să asigure transferul de tehnologii, de know-how sau de competențe tehnice esențiale către partenerii cu sediul în UE, în deplină conformitate cu dreptul Uniunii și cu angajamentele internaționale;

71. subliniază provocările specifice cu care se confruntă operatorii de rețele de energie electrică, cu termene de livrare și costuri mai mari; solicită simplificarea procedurilor de achiziții publice pentru operatorii de rețele de energie electrică și asigurarea flexibilității și eficienței acestora; pledează pentru o coerență sporită între reglementările UE care au impact asupra achizițiilor publice în domeniul rețelelor electrice;

72. subliniază importanța deblocării investițiilor pe piața achizițiilor publice și a concesiunilor și invită Comisia să examineze dacă actualul cadru de reglementare privind durata contractelor de concesiune reflectă în mod adecvat investițiile efectuate de concesionari după atribuire, precum și să analizeze dacă o mai mare flexibilitate ar contribui la stimularea acestor investiții;

73. subliniază necesitatea de a evita sarcinile administrative inutile pentru achizitorii publici și operatorii economici, inclusiv pentru IMM-uri și microîntreprinderi; subliniază că, la revizuirea legislației UE privind achizițiile publice, necesitatea de a reduce complexitatea și birocrația ar trebui avută în vedere întotdeauna, pentru a nu îngreuna participarea operatorilor economici la achizițiile publice; solicită Comisiei ca, atunci când evaluează posibilitățile de introducere a unor noi criterii în domeniul achizițiilor publice, să se asigure că se acordă o atenție deosebită etapei în care astfel de cerințe sunt introduse în procedura de achiziții publice; subliniază că trebuie acordată o atenție deosebită aspectului dacă aceste criterii sunt incluse printre criteriile de atribuire sau în etape anterioare ale documentelor aferente achiziției, asigurând claritatea juridică și fezabilitatea practică atât pentru autoritățile contractante, cât și pentru operatorii economici;

74. sprijină modernizarea criteriilor aplicabile achizițiilor publice pentru a reflecta progresele înregistrate în materie de tehnologie și securitate, asigurându-se că noile cadre de reglementare privind achizițiile publice permit răspunsuri flexibile la peisajele economice și geopolitice în schimbare și menținând totodată autonomia statelor membre în ceea ce privește gestionarea propriilor politici de achiziții publice; constată că competitivitatea UE se bazează pe standarde sociale și de mediu pe piața internă; subliniază că viitoarele cadre de reglementare a achizițiilor publice ar trebui să consolideze aceste puncte forte, nu să le slăbească, pentru a întări poziția actorilor din UE în cadrul procedurilor de achiziții publice;

75. subliniază importanța Regulamentului privind industria „zero net”[1] ca exemplu de criterii de reziliență privind securitatea aprovizionării, locuri de muncă de calitate, contribuția la poziția de lider în sectorul industrial și la competitivitatea UE, respectarea standardelor de securitate cibernetică și reducerea dependenței de o singură țară terță care nu participă la acordurile internaționale în materie de achiziții publice;

76. sprijină continuarea digitalizării procedurilor de achiziții publice, pentru a reduce sarcinile administrative, a îmbunătăți eficiența și competitivitatea, a crește transparența și a facilita accesul IMM-urilor și al ofertanților transfrontalieri, garantând în același timp respectarea standardelor de securitate;

77. solicită consolidarea mecanismelor de sprijin pentru entitățile foarte mici, IMM-uri, întreprinderile nou-înființate și actorii din economia socială, pentru a le permite să concureze efectiv în cadrul licitațiilor publice, inclusiv prin programe de asistență tehnică și prin consolidarea capacităților IMM-urilor, a întreprinderilor nou-înființate și a întreprinderilor sociale; consideră că este esențial să se ofere mai multe orientări și mai mult sprijin IMM-urilor pentru a promova participarea acestora la achizițiile publice; subliniază necesitatea de a reduce constrângerile birocratice care afectează în mod disproporționat participarea IMM-urilor, a întreprinderilor nou-înființate și a întreprinderilor în curs de extindere, precum și necesitatea efectuării de către Comisie a unor evaluări adecvate ale impactului și a unui test obligatoriu pentru IMM-uri și întreprinderi nou-înființate cu privire la orice nouă reglementare; subliniază eficacitatea inițiativelor de dialog în a ajuta IMM-urile să cunoască mai bine principiile achizițiilor publice, permițând în același timp achizitorilor publici să colecteze informații pentru a elabora criterii mai echilibrate și pentru a reduce sarcinile administrative; sprijină, dacă este cazul, utilizarea pe scară largă a practicilor de aprovizionare de către achizitorii publici înainte de elaborarea procedurilor de licitație, precum și limitarea cerințelor excesive în materie de capacitate financiară și de dovezi privind performanțele anterioare; semnalează necesitatea de a sprijini IMM-urile în identificarea partenerilor;

78. solicită simplificarea urgentă a criteriilor de selecție și, în acest context, invită, de asemenea, Comisia să analizeze dacă crearea unei baze de date digitale la nivelul UE cu IMM-uri precalificate și cu actori mai mici ar putea contribui la simplificarea procedurilor și la îmbunătățirea accesului la licitațiile publice; ia act de faptul că

---

[1] Regulamentul (UE) 2024/1735 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european de producere de tehnologii „zero net” și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724, JO L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.

sistemele de acreditare pot fi utilizate pentru a determina capacitatea tehnică și financiară a întreprinderilor și pentru a verifica integritatea profesională a acestora înainte de procedura de licitație și că criteriile de integritate profesională ar trebui să includă istoricul lor în ceea ce privește respectarea legislației aplicabile în domeniul muncii, al drepturilor omului și al mediului; subliniază că interoperabilitatea efectivă și accesibilitatea transfrontalieră a acestor registre în toate statele membre ar putea, în esență, să crească nivelul de transparență, să protejeze fondurile publice, să sprijine piața internă și să consolideze securitatea și integritatea infrastructurii și a serviciilor publice esențiale;

79. subliniază că, referitor la cadrul de reglementare al UE privind achizițiile publice, acesta trebuie să asigure accesul echitabil al IMM-urilor, al entităților din economia socială și al întreprinderilor locale prin promovarea unor proceduri simplificate, inclusiv prin asigurarea faptului că întreprinderile nu sunt obligate să prezinte din nou informațiile disponibile public în cererea lor de ofertă și prin aplicarea unor cerințe proporționale, în funcție de contextul local; solicită Comisiei să ia în considerare generalizarea împărțirii contractelor în loturi mai mici, pentru a stimula concurența și pentru a preveni dominarea de către entitățile mari, recunoscând totodată că contractele nu ar trebui împărțite atunci când există o justificare reală de ordin tehnologic sau de eficiență pentru a nu proceda astfel; evidențiază că această împărțire în loturi mai mici este deosebit de relevantă pentru serviciile de inginerie, construcții și planificare, deoarece poate amplifica concurența, poate garanta oportunitățile de participare a întreprinderilor mici și mijlocii și a microîntreprinderilor și poate oferi posibilitatea de a se folosi expertiza specializată în scopuri precise; subliniază necesitatea unor orientări clare, care să stabilească situațiile în care neîmpărțirea contractelor este justificată; constată că împărțirea în loturi este, de asemenea, un mijloc eficace de a preveni lanțurile de subcontractanți nefiabile;

80. recomandă adaptarea cadrului de reglementare privind achizițiile publice astfel încât să permită ofertanților și autorităților contractante să prezinte dovezile lipsă într-o etapă ulterioară a procedurii, simplificând și accelerând procedurile de achiziții publice, de exemplu prin extinderea articolului 56 alineatul (3) din Directiva 2014/24/UE; recomandă ca participarea întreprinderilor nou-înființate și a IMM-urilor să fie promovată prin adaptarea cerințelor de referință rigide care afectează în mod disproporționat întreprinderile nou-înființate; solicită, acolo unde este cazul, o mai mare flexibilitate în privința criteriilor de calificare pentru a asigura accesul echitabil al întreprinderilor nou-înființate la oportunitățile de achiziții publice, menținând în același timp transparența și concurența; subliniază că ar trebui să se dea dovadă de flexibilitate

atunci când se solicită IMM-urilor să prezinte un istoric al contractelor lor;

81. îndeamnă Comisia să se asigure că procedurile de achiziții publice sunt mai accesibile și mai transparente prin furnizarea unor tabele recapitulative sau a unor prezentări generale ușor de înțeles referitoare la licitațiile publice, care să clarifice specificațiile și cerințele tehnice ale lucrărilor sau serviciilor achiziționate; solicită Comisiei să ia în considerare în special întreprinderile cu mai puțină experiență, care ar trebui să utilizeze instrumentele pentru a înțelege și a interpreta mai bine documentele aferente achizițiilor publice;

82. reiterează faptul că accesul echitabil la procedurile de achiziții publice necesită o simplificare și o clarificare a normelor pentru autoritățile contractante;

83. subliniază că experiența cu contractele de achiziții publice, cum ar fi proiectele de construcții, arată că permiterea unor propuneri alternative (a unor variante de oferte) ajută autoritățile contractante să achiziționeze servicii într-un mod mai inovator, mai eficient și mai rentabil; subliniază că soluțiile inovatoare sunt mai ușor integrate în achizițiile publice atunci când sunt în general permise variantele de oferte și că, pentru a integra în mod eficace know-how-ul antreprenorial în atribuirea contractelor publice, ar trebui, în general, să fie permise propuneri alternative (variante de oferte), cu excepția cazului în care autoritatea contractantă decide în mod expres să le excludă (*opt-out*); invită Comisia să examineze admisibilitatea propunerilor alternative (a variantelor de oferte) în conformitate cu articolul 45 alineatul (1) din Directiva 2014/24/UE;

84. îndeamnă Comisia să se asigure că principiul „doar o singură dată” este aplicat în mod consecvent la toate nivelurile administrației în domeniul achizițiilor publice, astfel încât, pentru a reduce sarcinile administrative, ofertanții să fie nevoiți să furnizeze doar o singură dată anumite informații standard autorităților și administrațiilor; recunoaște că faptul de a permite ofertanților să utilizeze declarații de conformitate pe propria răspundere în loc să depună numeroase documente administrative în etapa inițială poate adesea să reducă sarcinile și să crească eficiența; îndeamnă Comisia să identifice cazurile în care astfel de practici ar putea fi aplicate corespunzător, asigurând în același timp claritate juridică și garanții;

85. consideră că contractele rezervate pentru anumite servicii reprezintă o bună practică ce vine în sprijinul economiei sociale; sugerează că, în cazul unor oferte echivalente, IMM-urile și operatorii de piață inovatori ar putea beneficia de întâietate sau de un regim prioritar prin contracte rezervate sau printr-o parte rezervată a executării contractului; subliniază, în acest context, eficacitatea contractelor

rezervate în sprijinirea angajării de persoane cu dizabilități prin intermediul achizițiilor publice, remarcând, în același timp, că se mai pot aduce îmbunătățiri în ceea ce privește punerea lor în aplicare;

86. recunoaște că, deși subcontractarea permite o mai mare flexibilitate, acces la competențe specializate și economii de costuri, aceasta poate genera, de asemenea, riscuri potențiale, cum ar fi o răspundere diminuată, un risc crescut de încălcări ale drepturilor lucrătorilor și obstacole în calea aplicării efective a normelor; îndeamnă Comisia să evalueze impactul executării contractelor de achiziții publice în principal de către lucrătorii direcți ai ofertantului câștigător și recomandă ca normele privind achizițiile publice să încurajeze întreprinderile să dispună de suficient personal intern pentru a pune în aplicare proiectele pentru care li se atribuie contracte de achiziții publice; îndeamnă Comisia ca, pentru a pune capăt subcontractării abuzive și a proteja drepturile lucrătorilor, să consolideze transparența și răspunderea de-a lungul întregului lanț de aprovizionare și să ia în considerare introducerea unui regim bine definit de răspundere solidară a operatorilor economici și a subcontractanților, precum și să asigure transparența cu privire la subcontractanții implicați și la partea din contract pe care contractantul intenționează să o subcontracteze;

87. sprijină flexibilitatea stabilirii prețurilor prevăzute în contracte prin prelungirea duratei maxime a acordurilor-cadru pentru autoritățile contractante, introducerea de dispoziții care să permită ajustarea prețurilor ca răspuns la creșteri disproporționate de costuri pe care ofertantul nu le-ar fi putut anticipa în mod rezonabil, cum ar fi inflația, creșterea costurilor materialelor sau energiei și modificările aduse legislației muncii, asigurând astfel viabilitatea contractului fără a impune o povară financiară autorităților publice, precum și extinderea procedurii de negociere ca principiu pentru contractele subsecvente unui acord-cadru;

88. constată că normele privind achizițiile publice în domeniul inovării rămân insuficient utilizate; solicită evaluarea necesității de a stabili norme speciale suplimentare în materie de achiziții publice pentru proiectele de cercetare științifică și inovare, recunoscând rolul esențial al acestora în stimularea progresului economic și tehnologic și garantând în același timp utilizarea eficientă a resurselor publice; semnalează necesitatea unor dispoziții suplimentare și solide care să protejeze drepturile de proprietate intelectuală ale ofertanților, inclusiv în timpul procedurii de licitație;

89. consideră că profesionalizarea achizitorilor publici ar trebui să facă parte din îmbunătățirea metodelor de achiziții publice în UE; salută inițiativele naționale menite să ajute achizitorii publici să se familiarizeze cu cadrul juridic în vigoare și cu concepte precum definirea obiectului și elaborarea unor criterii adecvate de selecție și atribuire; solicită Comisiei să dezvolte și să promoveze programe

similare la nivelul UE, cu accent pe o mai bună utilizare a criteriilor nelegate de preț prin stabilirea unor criterii sociale și de mediu „gata de utilizare”;

90. subliniază contribuția esențială a organizațiilor non-profit, a bisericilor și a întreprinderilor sociale la achizițiile publice din întreaga Europă, remarcând expertiza acestora, legăturile lor locale puternice și capacitatea demonstrată de a furniza servicii de înaltă calitate; subliniază importanța menținerii și promovării contractelor rezervate ca instrument puternic pentru a garanta că achizițiile publice sprijină obiective societale mai ample, economia socială și diversitatea actorilor implicați; solicită, prin urmare, consolidarea posibilității existente ca statele membre și autoritățile contractante să rezerve participarea la procedurile de achiziții publice în mod specific actorilor care desfășoară activități fără scop lucrativ; îndeamnă Comisia să reexamineze limita de trei ani și obligația de a nu fi furnizat aceste servicii în ultimii trei ani, în conformitate cu articolul 77 din Directiva 2014/24/UE;

91. solicită o mai bună utilizare a opțiunii prevăzute la articolul 71 alineatul (3) din Directiva 2014/24/UE de a permite plățile directe către subcontractanți; invită statele membre să promoveze transparența plăților efectuate de autoritățile publice către contractanți și subcontractanți, precum și a plăților efectuate de contractant către subcontractanții sau furnizorii săi;

92. îndeamnă Comisia să își actualizeze instrumentele de monitorizare a concurenței în domeniul achizițiilor publice; consideră că, prin perfecționarea metodologiilor și a tehnologiilor pentru analiza de piață, utilizând analiza avansată a datelor și inteligența artificială, UE ar trebui să depună eforturi pentru a promova un mediu de achiziții publice care să garanteze niveluri mai ridicate de competitivitate, corectitudine, transparență, valoare strategică și echitate; consideră că astfel de măsuri pot contribui la o mai bună înțelegere a problemei reprezentate de concurența scăzută în domeniul achizițiilor publice și pot sprijini elaborarea de noi propuneri pentru a simplifica accesul întreprinderilor la procedurile de licitație;

°

° °

93. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.